

Motion till riksdagen

1986/87:Jo133

Gunhild Bolander (c)

Forskning (prop. 1986/87:80)

I proposition 1986/87:80 bil. 7 föreslås forskningsinsatser inom området alternativa odlingsmetoder/användningen av bekämpningsmedel i jordbruket. Gotland är ett utpräglat jordbrukslän som rymmer såväl ett modernt högteknologiskt jordbruk som alternativodling på stark frammarsch och bör ha mycket goda förutsättningar för forskning och försöksverksamhet inom nämnda område.

Ungefär 18% av de förvärvsarbetande på Gotland är primärt sysselsatta i areella näringar, den största andelen i något län. Inemot 40% av alla förvärvsarbetande är direkt eller indirekt beroende av dessa näringar eller den livsmedelsindustri som baseras på dessa.

Rationaliseringstakten har under senare årtionden varit väl så hög på Gotland som i riket i stort med omfattande nedläggning av mindre gårdar. Medelarealen per företag är nu högre än riksgenomsnittet. Dominerande inkomstkällor är animalieproduktion/mjolk, därefter spannmål och foder samt nöt- och svinslakt.

Skördeutfallet för ett flertal grödor (foderväxter, grönsaker, rotfrukter) är högre än riksgenomsnittet. Gynnsamma förutsättningar som klimat (antal soltimmar per år), jordarter och odlingstradition föreligger för odling av specialgrödor och trädgårdsprodukter.

Omfattande insatser för förnyelse av det gotländska jordbruket krävs mot bakgrund av livsmedelsöverskott och lönsamhetsproblem. Inom länet pågår flera utvecklingsprojekt bl. a. avseende konstbevattning, stimulans till ökad grönsaksodling (nya grödor, ny teknik m. m., rådgivning), alternativ odling och insatser inom forskning, varvid en särskild forskningskommitté för lantbruksvetenskap m. m. har bildats inom länet.

Alternativ odling på Gotland har lång tradition. Flera brukare har mångårig kontinuerlig erfarenhet av odlingstekniker av skilda slag, däribland biologisk-organisk odling och biodynamisk odlingsteknik. År 1986 bildades en förening för alternativ odling på Gotland till vilken 20–30 odlare nu är anslutna med betydande areal kravgodkänd odlingsmark. I föreningens regi sker insamling, lagring och försäljning av alternativodlade produkter. Huvudsaklig uppköpare är Konsum Stockholm. Efterfrågan överstiger betydligt den tillgängliga produktionen. För såväl gotländska alternativodlare som för landet i sin helhet är behovet stort av effektivare brukningsmetoder inkl. resistent sorter och biologisk bekämpning.

Intresset för alternativ odling är betydande också inom jordbrukarkären i stort. LRF Gotland har uttalat sitt klara stöd för satsningar inom området.

Uttalat intresse finns också inom utbildningen. Vid Lövsta lantbruksskola ingår nu alternativ odling som reguljär del av gymnasieskolans program.

Lantbruksuniversitetet bedriver på Gotland fältförsök med växtodling vid Stenstugu försöksgård i Endre. Också vid närbelägna Lövsta lantbruksskola sker viss försöksverksamhet som kan utökas väsentligt om planerna på ett större växthusbygge vid skolan fullföljs.

Forskning och utvecklingsverksamhet på Gotland gynnas generellt av Öläget med möjlighet till skarp områdesavgränsning. Verksamhet inom lantbrukssektorn gynnas främst av näringsstrukturen med modernt och mångsidigt jordbruk och en likaledes modern och omfattande livsmedelsindustri samt klimat, jordmån m. fl. naturliga förutsättningar.

Naturvetenskapligt forskningsarbete på Gotland har fördelen av flera välutrustade laboratorier. Främst bör nämnas Lantbrukskemiska stationen i Visby och Cementkoncernens centrallaboratorium i Slite.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om Gotland som bas för forskning och försök med alternativ odling.

Stockholm den 11 mars 1987

Gunhild Bolander (c)